

Europa en de wereld (1945-1989)

- 1p **32** In 1947 zette Nederland het leger in de kolonie Indonesië in om politieke belangen te verdedigen, maar ook om economische belangen te verdedigen.
→ Geef een voorbeeld van een economisch belang dat Nederland wilde verdedigen.
- 1p **33** Op de inzet van het Nederlandse leger in 1947 in Indonesië kwam veel internationale kritiek.
Van wie kwam die internationale kritiek voornamelijk?
A van de EGKS en van de NAVO
B van de EGKS en van de Verenigde Naties
C van de Verenigde Naties en van de NAVO
D van de Verenigde Naties en van de Verenigde Staten
- 1p **34** In 1949 werd Indonesië door Nederland officieel erkend als onafhankelijk land en komt de macht in het land bij de Indonesische regering te liggen.
Welk begrip wordt in Nederland voor deze gebeurtenis gebruikt?
A capitulatie
B democratisering
C politionele actie
D soevereiniteitsoverdracht
- Gebruik bron 18.*
- 2p **35** Het Marshallplan had naast een economisch doel ook een politiek doel. In de poster zijn beide doelen te herkennen.
→ Geef aan met behulp van de bron welk economisch doel en welk politiek doel in de poster te herkennen zijn.
Doe het zo:
economisch doel: ...
Het economische doel is te herkennen aan ... (noem een onderdeel van de bron).
politiek doel: ...
Het politieke doel is te herkennen aan ... (noem een onderdeel van de bron).
- 2p **36** In de jaren 50 vond de opkomst van de televisie plaats. De leiders van de confessionele zuilen zagen de televisie eerst als een bedreiging voor de verzuiling. Uiteindelijk besloten de leiders toch om zelf televisie-uitzendingen te laten maken.
→ Leg uit waarom de leiders van de confessionele zuilen van gedachten zijn veranderd.
Doe dit door:
– eerst een reden te geven waarom de leiders van de confessionele zuilen dachten dat de televisie een bedreiging was voor de verzuiling
– en daarna een verklaring te geven waarom de leiders toch besloten om zelf televisie-uitzendingen te laten maken.

Gebruik bron 19.

2p 37 Uit de bron blijkt dat hulp werd verwacht uit het Westen. Die hulp is niet gekomen.

→ Leg uit waarom er geen hulp uit het Westen is gekomen.

Doe dit door:

- eerst aan te geven over welke gebeurtenis de herinneringen gaan
- en daarna een **politieke** verklaring te geven waarom er geen hulp uit het Westen is gekomen.

1p 38 In 1963 werd een directe communicatielijn aangelegd tussen de leider van de Sovjet-Unie en de president van de Verenigde Staten. De aanleiding voor de aanleg was een gebeurtenis die het jaar daarvoor had plaatsgevonden. Door die gebeurtenis was bijna een kernoorlog uitgebroken.

Welke gebeurtenis was de aanleiding voor de aanleg van de directe communicatielijn?

- A de Blokkade van Berlijn
- B de Cubacrisis
- C de Praagse Lente
- D de stichting van de DDR

Gebruik bron 20.

2p 39 In de twintigste eeuw was er sprake van een Eerste en een Tweede Feministische Golf.

→ Geef eerst een reden waarom de oproep op de poster mogelijk werd gemaakt dankzij de **Eerste** Feministische Golf.

→ Geef daarna een reden waarom de poster past bij de doelen van de **Tweede** Feministische Golf.

Doe het zo:

De oproep op de poster is mogelijk gemaakt dankzij de Eerste Feministische Golf, omdat ... (geef een reden).

De poster past bij de doelen van de Tweede Feministische Golf, omdat ... (geef een reden).

Gebruik bron 21.

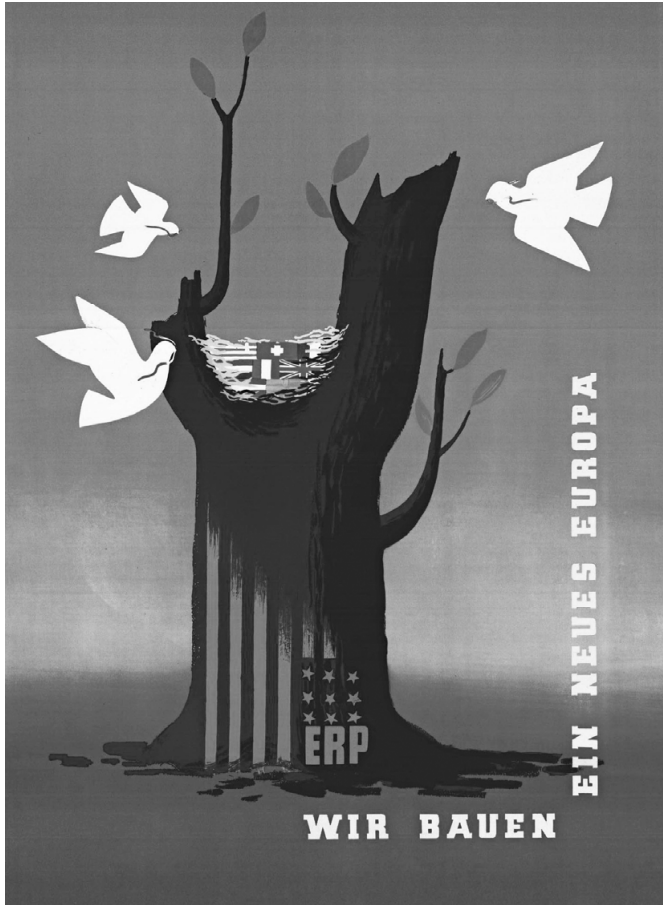
2p 40 Hieronder staan zes begrippen die te maken hebben met de Koude Oorlog:

- 1 Blokkade van Berlijn
- 2 containment
- 3 Glasnost
- 4 IJzeren Gordijn
- 5 Perestrojka
- 6 wapenwedloop

→ Welke **drie** begrippen zijn te herkennen in de bron? Schrijf alleen de nummers op.

bron 18

Een poster in Duitsland (1950):

Toelichting

Op de poster staat: ERP, wij bouwen een nieuw Europa.

ERP staat voor Europees herstelprogramma (= Marshallplan).

In het nest is een aantal vlaggen van West-Europese landen te zien. Op de boom is de Amerikaanse vlag te zien.

bron 19

Twee herinneringen over een gebeurtenis in 1956:

herinnering 1

Toen die Russische tanks zo massaal binnenkwamen, had je het gevoel dat alles verloren ging. Het is bijna niet te beschrijven. Wij hebben even de smaak van de vrijheid mogen proeven, maar het is allemaal voor niks geweest.

herinnering 2

Ik herinner me dat er bijna dagelijks vanuit het Westen via luchtballonnen pamfletten over ons land zijn gestrooid. Dus dan verwacht je ook dat het Westen je gaat helpen. Maar dat is niet gebeurd.

bron 20

Een poster in Nederland (1972):

Toelichting

Op de poster staat: Kies de partij die u wilt, maar stem op een vrouw.
Vrouw '72

bron 21

Uit een toespraak van een Amerikaanse president in Berlijn (1987):

En nu kunnen de burgers van de Sovjet-Unie zelf, in beperkte mate, het belang van vrijheid gaan inzien. We horen veel uit Moskou over een nieuw beleid. Enkele politieke gevangenen zijn vrijgelaten. Bepaalde buitenlandse nieuwsuitzendingen worden niet meer geblokkeerd. Sommige economische ondernemingen mogen opereren met een grotere vrijheid van staatscontrole.

Meneer Gorbatsjov, als u vrede zoekt, als u welvaart zoekt voor de Sovjet-Unie en Oost-Europa, als u meer vrijheid zoekt, kom hier naar deze poort. Meneer Gorbatsjov, open deze poort! Sloop deze muur!

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift.